

Meke viesnīcas mācību stunda

VIESNĪCA «MEKE». ADRESE - «VĀVERES», SALACGRĪVAS NOV., LIEPUPES PAG., MUSTKALNI. PASŪTĪTĀJS - SIA «MEZGRAVAS.LV». ARHITEKTŪRAS PROJEKTS - JĀNIS DRIPE UN INDRĀ VALTERE, INTERJERS - JĀNIS UN ILGA DRIPES. BŪVMEISTARI - MĀRTIŅŠ KVIESIS UN KĀRLIS DRUVASKALNS, SIA «BRĪZE M». PROJEKTĒŠANA - 2014. GADS, REALIZĀCIJA - 2014.-2016. GADS.

TEKSTS JĀNIS LEJNIEKS, DR. ARCH. FOTO ANDRIS TONE

Gaišo sienu sterilitāti dažviet pārtrauc vecā dēļu apšuvuma atsegumu iestarpinājumi.

Pirms gadiem pieciem, rakstot par Meke krogu, kas 2013. gadā tika nominēts Latvijas kultūras mantojuma balvai, apskatnieks uzteica ipašnieku un projekta autoru ieguldījumu valsts kultūrvēsturiskās vides atjaunošanas procesā (skat. LA Nr. #3(101)/2012). Nesen tas pats kolektīvs krogus mācību stundu ir turpinājis netālajā Duntē skolā, kas pēc pārbūves ir atvērta kā viesnīca «Meke».

Skola šeit veidojās līdzīgi kā citviet Latvijā, kad 19. gs. vidū pēc jauna Krievijas likuma pagasta pārvaldei bija jāgādā par mācību nodrošināšanu. Guļbaļķu ēka ar stāvbūves elementiem tika uzcelta 1867. gadā, un sešdesmit gadus vēlāk to pagarināja un uzbūvēja otro stāvu. Pārbūves fakts ir pamanāms ar nelielu līmeņu starpību otrajā stāvā, un tā datējumu apstiprina triju amatnieku paraksti 1927. gadā, kas redzami uz viena no balstiem.

Padomju vara 40. gadu nogalē skolai piešķīra papildu telpas - bijušo Duntē krogu, kura stādulu pārveidoja par vingrošanas zāli, kā arī nespējnieku namu un pagastmāju, kurās izbūvēja internātu un skolotāju dzīvokļus. Mācības notika petrolejas lampu gaismā caurstaigājamās klašu telpās, jo skolu elektrificēja tikai 1962. gadā («Duntē astongadīgās skolas 1867.-1982. gada pedagogu un audzēkņu atmiņu stāstījumi 2008. gadā. Jānis Studers»). Valsts pārvaldei mainoties, 90. gados tad jau slēgtās skolas ēkas tika privatizētas, un vecajā guļbūvē pamazām sāka augt koki, līdz grausts nonāca jaunatvērtā krogus ipašnieku

redzeslokā, un tika pieņemts lēmums - iegādāties ēku un pārbūvēt. Tagad bijušajā skolas direktora dzīvokli ir viesnīcnieku mājoklis, un vēl pirmajā stāvā izveidotas viesnīcas kopējās telpas: viesu dzīvojamā istaba, ēdamzāle, bibliotēka un nepieciešamās paligtelpas; klases otrajā stāvā pārbūvētas par viesu guļamistabām. Mūsdienu komfortu nodrošina artēziskā ūdens piegāde un bioloģiskās iekārtas notekūdeņu attīrīšanai. Pārbūves gaitā atjaunotas oriģinālās koka konstrukcijas, bojātās un iepriekšējās

pārbūvēs izlauztās daļas protezētas un pastiprinātas. Visās telpās saglabātas gan aizpagājušā, gan iepriekšējā gadsimta skujkoku dēļu grīdas, eļļotas ar linellu, pēc iespējas izmantojot demontētos oriģinālos dēļus. Siltuma avots ir atjaunojamie resursi - ar malku tiek kurināta gan centrālās apkures krāsns, gan restaurētās vecās neglazēto podiņu krāsnis.

Viesu dzīvojamā istabā, kas no plašā vējtvera paveras pirmā, jauks pārsteigums ir tāda kā abstrakta ģeopolitiska skolas karte, kas, ieskatoties tuvāk, izrādās prasmīgi un radoši, nevis mehāniski nomazgāts sienas krāsojums, kas kopā ar daudzajām skolēnu paudzēm ir pārdzīvojis vairāku valsts iekārtu nomaiņu, lai beigtos kā samierniecisks jaunā un vecā apvienojums. Priekšplāna lomu vēstures slāņiem uz sienas spēlē citas, skolai svešākas kultūras pārstāvis - biljarda galds. Telpā pilnu pārliecību par ēkas konstruktīvo drošību dod dubulā T profila metāla pasija, kas balsta vecās koka sijas. Autori nav vairājušies no kontrastiem tur, kur jaunievedumi var bagātināt telpu uztveri un vairot viesu komfortu. Tādas ir gan logailas, kas izgrieztas sienās blakus vecajām durvīm, lai optiski paplašinātu telpu, gan stiklotās durvis blakus autentiskajām pildīņu durvīm. Kāpnes uz otro jeb viesu guļamistabu stāvu ir uzmanības vērtas - to dubultie pakāpieni uzskatāmi iezīmē gan lauku amatnieku

Venēcijas stila lustras analogs gaismas ķermenis, kas izgaismo kāpņu atvērumu, kontrastē ar sienu apšuvumu.

☒ *Viesnīcnieku mājoklis bijušajā skolas direktora dzīvoklī.*

☒ *Logailas, izgrieztas sienās blakus vecajām durvīm, optiski paplašina telpu.*

Lielākajā viesu numurā papildu telpu sniedz pažobe, kas arī vizuāli paplašina istabu.

Arhitekta skice viesnīcniekiem ir kā vadlīnijas īpašuma attīstībai.

prasmju, gan cilvēku tieksmju pēc lielpilsētas komforta progresu. Asprātīgs punkts uz i sarunā starp muižas augsto un zemnieku zemo kultūru ir Venēcijas stila lustras analogs gaismas ķermeņi, kas izgaismo kāpņu atvērumu asā kontrastā ar sienu dēļu apšuvumu. Patrepes telpā iekārtota gluži mūsdienīga bērnu rotaļu vieta, varbūt vienīgā, kur drīkst parādīties kāda spēģigāka, pat sintētiska krāsa. Gaišo riģipša sienu sterilitāti dažviet pārtrauc vecā dēļu apšuvuma atsegumu iestarpinājumi, kas pēc to apstrādes atgādina īpaši piemeklētus pelēki

brūnīgus gobelēnus. Pelēkais kā tonālais vadmotīvs ir izturēts it visur – no sienu paneļējuma krāsojuma, aizkariem un dvieļiem līdz restorāna servjetēm. Viesu guļamistabās griestu un sienas salaiduma vietās skatu piesaista vecais ieliektais apaļums – orķelis. Pārdomas var izraisīt blakus senatnīgajam būvnieciskās gaumes risinājumam lietotais klasiskais karnīzes jonikas olinājuma motīvs, kura mūsdienu sintētiskās izcelsmes attaisnojums – ornamentāli smalkie profili – nevienābigajās salaiduma vietās optimāli montējas, un tas

nav viegli sasniedzams ar dabīgā koka materiāliem. Lielākajā viesu numurā papildu telpu sniedz pažobe, kuras LED efektīgi izgaismotais balstu un pārseguma siju ierāmējums arī vizuāli paplašina istabu. Ir telpas, kurās bēniņu stāva nelielais augstums ir licis pamatoti izšķirties par griestos iebūvētajiem gaismas ķermeņiem.

Atjaunojot provinces bezstila ēkas un konvertējot tās pavisam citai lietošanai, nekā bija sākotnēji domāts, arhitektam un īpašniekiem, kas neizbēgami līdzdarbojas visā procesā, rodas jautājums par «Meke» stilu, un uz jautājumu, kas ir adaptive re-use, ar atbildi – reciklētās vērtības – ir par maz. Tirgzinību ļaudis

piedāvā smalkākus vārdu salikumus, kā vintāžas, butika vai dizaina stila viesnīca. Par vintāžas priekšmetiem tiek uzskatīti ne jaunāki par trīsdesmit un ne vecāki par sešdesmit gadiem, kas attiecībā uz Latviju nozīmē tikai padomju režīma liecības, bet «Meke» gaisotne vairāk atbilst senākiem laikiem. Pasaulē butika stila viesnīcas tiek mērogotas skalā no desmit līdz simts istabām, un «Meke» ar saviem septiņiem viesu numuriem Latvijas mērogā varētu būt butiks, kuru raksturo tematisks un stilīgs iekārtojums kā retro stila kolāža ar gaumīgu mēbeļu un citu aksesuāru atlasu bez rotājumiem un piepušķojumiem. Neparastais, ar elegantu ironiju veidots interjers atbilst mūsdienīgi bezrūpīgajam dzīves stilam, kur dažādu dizaina formu koeksistence ir pašsaprotama. Pirms dažiem gadsimtiem brāļu draudžu klusais gājienis atdeva latviešiem pašapziņu. Šodien darbīgi cilvēki dibina ģimenes uzņēmumus. Tie nav posmi hotelu ķēdē, raksturīgi ar savu sterilo bezpersoniskumu, labi kalkuluētu un ātri piegādātu masu produkcijas mēbeļējumu, bet gan personiski, nebūt ne lēti, kas top pamazām un pamatīgi. Design Hotels, Small Luxury Hotels of the World u.c. ar preču zīmi aizsargātas viesnīcu alianses ietver rūpīgi atlasītus neatkarīgus īpašumus, un vēlme kandidēt augstākajā līgā ir īpašnieku izvēle. ▲

SUMMARY

LESSON TAUGHT BY DUNTE HOTEL

Five years ago when writing about Meke inn nominated in 2013 for the Latvian national prize for cultural heritage, the reviewer praised the effort of inn's owners and design authors invested into the renovation of cultural historic environment. Recently the same group continued working in the nearby Dunte school, after conversion reopened as Meke Hotel. The school's log building was erected in 1867; later it was extended and supplemented by a first floor. In soviet times children were learning at the light of petroleum lights, and the school was electrified only in 1962.

When state administration changed, school building was closed in 1990s; it was privatised and came into the vision of the inn's owners who decided to buy the building and rebuild it. Now the former school director's apartment serves as a home to hotel's landlords, ground floor has been converted into hotel rooms, but classrooms on the first floor have been made into guest bedrooms.

In guest living room opening to the view from the voluminous shelter-belt as first thing, a nice surprise is made by something like an abstract geopolitical school map. Looking at it closer, it turns out to be a skilfully and creatively, not mechanically, washed wall paint that has survived the change of several state regimes along with many pupil generations. The sterility of light-coloured phosphogypsum walls is at places broken by uncovered spots of old board panelling, after processing reminding a specially designed, grey-brown tapestry. The authors have not avoided contrasts where innovation may enrich perception of rooms and enhance the well-being of guests. Window openings cut in the walls beside old doors optically enlarge the space. The grey, as a colour leitmotif, is everywhere, starting with wall panels, curtains and towels, and finishing with restaurant's serviettes. Boutique style hotels in the world are rated in the scale from 10 to 100 rooms, and Meke with its 7 guest rooms could be considered a boutique on a Latvian scale, characterised by thematic and stylish interior design as a retro collage with selected neat furniture and other accessories without too much adornments and frills. The unusual, elegantly designed interior corresponds to the modern carefree lifestyle where coexistence of various design forms is self-understandable.

Some centuries ago the silent march of Hernhutan parishes returned self-confidence to Latvians. Today active people in Latvia establish family companies. They are not part of hotel chains characteristic with sterile impersonality and well-calculated and quickly delivered mass production furniture, but personal, far from cheap, made profoundly step by step. JĀNIS LEJNIEKS, DR. ARCH.

